

WORLDLOPPET-HIIHTÄJÄT

Passien perässä ympäri maailman

*Neljän intohimoisen hiihtoharrastajan ryhmä
yhdistää matkustelun ja liikunnallisen elä-
mäntävän Worldloppet-kisoja kiertämällä.*

”Ei tarvitse olla iso vika, kun se on päässä. Sellaista on vähän sanottu.”
Risto Kemiläisen sukulaisen luonnehdinta Worldloppet-hiihtojen kiertämisestä aiheuttaa naurunremakan Loimaan Perinnesuksen suksimuseossa. Kymmenisen vuotta yhdessä reissannut neljän varttuneen miehen ryhmä kiertää antaumuksella maailman massahiihtotapahtumia, ja talven kisakalenteri näyttää hengästyttävältä. Joskus matkat kestävät yhtä soittoa kolmekin viikkoa.

– Ei tämä työssä kävijöille oikein sovi, **Veli Rautiainen** vahvistaa.

Worldloppet-kisoja kiertämällä on mahdollisuus saavuttaa niin sanottu *Worldloppet Master* -arvonimi. Sen saadakseen on hiihdettävä kymmenen 16:sta Worldloppet-kilpailusta, joista yhden pitää olla toisella mantereella. Suurin osa kilpailuista on Euroopassa,

mutta ryhmän jäsenet ovat kisailleet Yhdysvaltoja, Kanadaa, Australiaa ja Japania myöten. Vaikka matkustelu on suuri motiivi kisojen kiertämisestä, on leimojen keräilyllä Worldloppet-passeihin suuri merkitys.

– Matkat ovat ajallisesti lyhyitä, joten ei se matkustaminen ole pääasia. Tämä on ainoa, jonka takia mennään. Ihmisille on tehty tuollainen hullu kannuste, Worldloppet-passeja heilutteleva Rautiainen sanoo.

Täysi passi vuodessa

Eläkkeelle jäänyt paperimies Rautiainen, 65, on Risto Kemiläisen, 63, kanssa siitä harvinainen WL-keräilijä, että he ovat molemmat saavuttaneet kahtena peräkkäisenä vuotena täyden kymmenen kisan passin. Elokuussa Rautiainen hiihti Australian Falls Creekissä järjestetyssä *Kangaroo Hoppet* -kisassa 21 kilometrin matkan. ➤

Vaikka matkustelu on suuri motiivi kisojen kiertämistä, on leimojen keräilyllä **Worldloppet-passeihin suuri merkitys.**

– Eläkkeellä kun olen, niin on aikaa. Paino nousee niin helposti, sataa kiloa on mukava viedä maratonilla. Olen käynyt Kilimanjarollakin, teen tällaisia reissuja ilman miettimistä, porilainen Rautiainen virkkoo.

– Asiat voi myös laittaa järjestykseen, että kumpi on parempi: käydä joka ilta kapakassa vai mennä hiihtämään, hän sanoo.

– Ei minullakaan paheita ole ollut, mitä nyt täällä pojat ovat opettaneet tankkausjuomaa ottamaan, **Teuvo Valve** velmuilee.

Oi tapoja

Juha Toivonen ja Veli Rautiainen hoitavat käytännön järjestelyjä hiihtomiesten

Suomalaisnelikko tapasi viime tammikuussa Grenoblen olympialaisten 30 kilometrin italialaisen kultamitalistin Franco Nonesin (oik.) tämän urheiluliikkeessä Castello di Fiemmen kylässä.

lähtiessä maailmalle. Lennot, vuokra-autot ja hotellit on varattava hyvissä ajoin, koska hotellihuoneiden saanti Keski-Euroopan melko pienillä hiihtopaikkakunnilla ei ole mitenkään itsestään selvää.

– Jokaisella on 2–3 suksiparia mukana. Ei se sen kummempaa ole varusteiden kanssa matkustaa. Kyllähän Singaporessa vähän ihmeteltiin, kun kannoimme siellä suksia, Rautiainen kertoo hiihtomatkoista Australian ja Uuden-Seelannin suuntaan.

Suomalaisten reissatessa suksipussit olallaan maailman ääriin ei voi olla törmäämättä erilaisiin maastohiihtoon liittyviin tapoihin. Yhdysvalloissa hiihdettävästä *American Birkebeinerista* muistuu mieleen suomalaisittain varsin eriskummallisia tapoja.

– Kun selvisi mäen päälle, siellä oli pastori siunaamassa, Risto Kemiläinen hekottaa.

– Ja alamäessä katsojat antoivat hiihtäjän kaatuessa pisteitä. Katsojilla oli numerolätkät ja sai tyylypisteitä, Veli Rautiainen lisää.

Juha Toivosella, 65, on myös hieno muisto samaisesta Wisconsinissa käytävästä kisasta.

– Olen ollut siellä kunniani kukkuloilla. Maaliin tullessani kuuluttaja totesi, että ”nyt tulee mies, jolla on sama etunimi kuin **Juha Miedolla**, joka hävisi kultamitalin sadasosalla”. Tunsimme kyllä kuuluttajan, hänellä on suomalaiset sukujuuret, Toivonen naureskelee.

Laskutaito kunniasa

Hiihtäjien mukaan kaikki keskieuropplaiset harrastajat ovat keskimäärin kovakuntoista porukkaa, kuten myös puolalaiset ja virolaiset.

Teuvo Valveen mukaan alamäissä erottuu joskus hieman kokemattompia hiihtäjiä. Loimaalainen Valve, 68, levittää kätensä ja demonstroi joidenkin osallistujien epävarmaa laskemista.

– Kanadan kisassa on tiukkoja ja vaarallisia mutkia, alamäissä ei näe mitään. Näkee jo heti, ettei tuon perässä kannata tulla, kertoo Valve lähellä Ottawaa kilpailtavasta *Gatineau Loppet* -kisasta.

– Yksi taisi kaatua viime vuonna Itävallassa. Suoralla ladulla, Veli Rautiainen heittää väliin.

– No niin... mä vaihdoin latua. Sieltä haukkasi ja pää edellä hankeen. Olihan se vähän noloa, kun Veli tuli perässä, Teuvo Valve myöntää.

– Teuvo aina leuhkii laskutaidollaan ja muna-asennollaan, Veli Rautiainen naljailee veljellisesti *Dolomitenlaufin* tapahtumista. ➤

Juha Toivonen (vas.), Veli Rautiainen, Teuvo Valve ja Risto Kemiläinen tapasivat Loimaan Perinnesuksen suksimuseossa. Worldloppet Master -arvonimen saavuttaneet saavat oikeuden hankkia itselleen WL Master -liivin. Kuva Pena Rekiranta.

1. Juha Toivonen, 65, Turku

vakuutuspäällikkö, eläkkeellä
3-kertainen Worldloppet Master, Global Master *

Olen harrastanut nuorempana aktiivisesti uintia ja monia muitakin lajeja. Viime vuosikymmenet olen kuntoilumielellä kiertänyt sunnuntairasteja. Näihin pitkänmatkan hiihtoihin hurahdin, kun lupasin naapurilleni, että 50 vuotta täyttäessäni lähdän Finlandia-hiihtoon. Matkustaminen on se yksi juttu tässä. Kuntoilla pitää, ja hiihto on siihen todella mukava laji.

Suosikkikisa: Norjan Birkebeinerrennet. Siellä on hyvä fiilis ja paljon eri-ikäisiä hiihtäjiä. Uskoisin, että siellä on kaikista hiihdoista suhteellisesti eniten nuoria. Ladun varrella on Holmenkollenin tapaan väkeä yöpymässä teltoissa perheineen ja kannustamassa hiihtäjiä.

3. Teuvo Valve, 68, Loimaa

CNC-koneistaja, eläkkeellä
5-kertainen Worldloppet Master, Global Master

Hiihdin ensimmäisen Finlandia-hiihdon vuonna 1983 ja seuraavana vuonna Vasaloppetin. Pirkan Hiihdon olen hiihtänyt 20 kertaa. Ensimmäisen Worldloppet-passini ostin vuonna 1996. Olen aika kotirakas enkä olisi reissannut näin paljon ilman näitä hiihtoja. Olen juossut myös 33 maratonia, viime vuonna tuli Tukholmassakin jo 15 kertaa täyteen.

Suosikkikisa: Marcialonga on hyvä, mutta en pidä Finlandiaakaan yhtään huonona.

2. Veli Rautiainen, 65, Pori

paperitehtaan vuoromestari, eläkkeellä
5-kertainen Worldloppet Master, Global Master

Olen hiihtänyt pienestä pitäen, mutta sen enempää hiihtotaustaa ei ole. Finlandia-hiihdot ja muut alkoivat osaltani 2000-luvulla, ja ensimmäisen maratonini juoksin 50-vuotiaana. Kalevan kierrosta olen kiertänyt 13 vuotta. Ei minulla mitään kilpataustaa ole, pelkkää hullutusta.

Suosikkikisa: En ole ajatellut asiaa. Venäjäkin (Demino Ski Maraton, Rybinsk) oli hyvä hiihto. Siellä oli selvät ladut ja pystyi laskemaan mäetkin hyvin.

4. Risto Kemiläinen, 63, Perniö

puutarhaviilijä
6-kertainen Worldloppet Master, Global Master

Vuonna 1976 yksi kaverini sanoi lähtevänsä Finlandia-hiihtoon ja sanoin, että voisin lähteä mukaan. Hän nauroi ja sanoi, etten pystyisi sitä hiihtämään. Yllytyshulluna lähdin tietenkin mukaan. Hankin puusukset Anttilasta. Ne oli nimetty **Eero Mäntyranan** mukaan, joten kai ne olivat hyvät. Hiihdin farkut jalassa ajan 9.37. Paras aikani on 6.18. Nykyään melkein kaikki hiihtokilometrini tulevat numerolappu rinnassa.

Suosikkikisa: Vasaloppet. On hienoa, kun 16 000 hiihtäjää lähtee yhdellä paukulla. Pitkä matka, vaikka saisi olla hieman pidempi. Massaan nähden hyvin järjestetty.

* Global Master on osallistunut jokaiseen 16:een Worldloppet-kilpailuun.

Kisan jälkeen pyrimme saunomaan, jos sellainen mahdollisuus on tarjolla.

Huolto pelaa

Kuten arvata saattaa, rakkaiden naapureidemme norjalaisten hiihtokulttuuri on näyttänyt vahvimmalta massahiihtojen kiertäjien näkövinkkelistä.

– Norjassa hiihtokulttuuri poikkeaa eniten muista maista. Siellä on paljon naisia mukana ja myös nuorisoa, mitä missään muualla ei ole. Siellä leiriydytään ladunvarteen ja syödään ja juodaan siellä, Juha Toivonen kuvailee.

Italiassa kylien läpi hiihdettävä *Marcialonga* on hiihtojoukkueen mielestä tunnelmaltaan parhaimpia kisoja, ja tammikuussa 2013 kisaan osallistuikin 156 suomalais-hiihtäjää. Italiassa miehet tapasivat myös italialaisen hiihtokuuluisuuden, kun he vierailivat Grenoblen olympialaisten (1968) 30 kilometrin kultamitalisti **Franco Nonesin** urheiluliikkeessä.

WORLDLOPPET-KALENTERI 2014			
24.8.2013	Kangaroo Hoppet	AUS	42 km (v)
12.1.2014	Jizerská Padesatka	CZE	50 km (p)
18.–19.1.	Dolomitenlauf	AUT	42 km (p) ja 60 km (v)
26.1.	Marcialonga	ITA	70 km (p)
1.–2.2.	König Ludwig Lauf	GER	50 km (v) ja 50 km (p)
2.2.	Sapporo International Ski Marathon	JPN	50 km (v)
8.–9.2.	La Transjurassienne	FRA	50 km (p), 57 km naisille (v) ja 76 km (v)
15.–16.2.	Gatineau Loppet	CAN	51 km (p) ja 51 km (v)
16.2.	Tartu Maraton	EST	63 km (p)
22.2.	American Birkebeiner	USA	54 km (p) ja 50 km (v)
22.–23.2.	Finlandia-hiihto	FIN	50 km (p) ja 50 km (v)
1.3.	Bieg Piastow	POL	50 km (p)
2.3.	Vasaloppet	SWE	90 km (p)
9.3.	Engadin Skimarathon	SUI	42 km (v)
14.–15.3.	Birkebeinerrennet	NOR	54 km (p) ja 54 km (p)
15.3.	Demino Ski Marathon	RUS	50 km (v)

– Suksemme voideltiin hänen liikkeeseen, ja kyllä ne pelasivatkin hyvin, Toivonen kehuu.

Reissuillaan usein suurempaan suomalaishiihtäjien ryhmään kuuluva porukka hoi-taa yleensä suksihuollon itse. Japanissa lumen koostumus on ollut voitelijoille kaikkein hankalinta.

– Japanissa kuului vain natina suksen-pohjasta. Vaikka se on merenpinnan tasossa, niin lumi oli pulverimaista pakkaslunta, Teuvo Valve ihmettelee.

Kisahotelleissa on järjestetty myös voiteluhuoneet tai autotallit suksihuolto varten.

– Voi sukset voidella myös makuuhuoneessa, Rautiainen ilmoittaa.

Hiihdon jälkeen rennosti

Hiihtoon osallistuminen on toki aina matkojen päätarkoitus, mutta myös nähtävyyksien katseluun jää aikaa. Joskus hieman rennommalle hiihtolenkille lähdetään porukalla kisan jälkeisenä päivänä. Osa porukasta tosin hiihtää kisatapahtuman molemmat matkat, koska Worldloppet-hiihdoissa on usein tarjolla kaksi matkaa.

– Kirkot, nähtävyydet ja maisemat käydään katsomassa. Buffalossa vierailimme Niagaran putouksilla ja Torontossa kävimme katsomassa Raptorsin NBA-ottelua. Kisan jälkeen pyrimme saunomaan, jos sellainen mahdollisuus on tarjolla. Perinteisiin kuuluu myös, että kun joku saa 10 kisaä tyyteen, niin hän tarjoaa sitten omalle porukalle kuohuvat, Juha Toivonen kertoo.

Sekalaisista taustoistaan hiihdon kautta samaan porukkaan löytäneet herrat vertailevat kyllä aikoja ja sijoituksia innolla, mutta liikunnallinen harrastus hyvässä seurassa näyttää kuitenkin olevan suurin motiivi hiihtoreissailuun.

– Ainahan sitä aikoja katsotaan, mutta eivät ne niin tärkeitä ole, he sanovat. //

Jeesus-lapsen yli virran kantanut Pyhä Kristoforos on kaikkien matkailijoiden ja urheilijoiden suojeleuspyhimys. Hiihtomatkaaja pääsee tutustumaan myös paikalliseen kulttuuriin, kuten tässä Itävallan Seefeldissä.

SUOMALAISET KOVIA WORLDLOPPET-KIERTÄJIÄ

WL-tilastojen mukaan suomalaiset ovat ahkerimpien joukossa, kun tarkastellaan kansainvälisten massahiihtojen kärkimaita. 10 kisan (joista yksi pitää olla muualla kuin Euroopassa) Master-arvonimen keränneitä henkilöitä on Suomessa 276, ja heillä on yhteensä 353 Master-titteliä.

Kaikkiaan 432 henkilöä on saavuttanut useamman kuin yhden Master-tittelin. Heistä suomalaisia on peräti 48, ja tässä tilastossa vain Saksa (50) on Suomen edellä.

Worldloppet Master-tittelit maittain (yhteensä 3779):

Saksa	561
Sveitsi	377
Suomi	353
Venäjä	302
Norja	277
Italia	263
Yhdysvallat	257
Ruotsi	223
Ranska	200
Viro	142

Eniten WL-Master-titteleit (24) on suomalais-syntyisellä **Hannes Larssonilla** (s. 1931), joka on nykyisin Ranskan kansalainen. 82-vuotias Larsson hiihtää edelleen aktiivisesti WL-hiihtoja.

Vuodesta 1955 lähtien
Suomalaisten laturetkien
kuningasmatka

60. Pirkan Hiihto

sunnuntaina
2.3.2014

90, 52 ja 45 km
sekä Kunnia-Pirkka 10 km
Niinisalo – Tampere
perinteisellä ja vapaalla

www.pirkankierros.fi

PIRKKA

T turva